

QUESTÕES POÉTICAS EM ROMA 2021

Alexandre Hasegawa, Paulo Martins e João Angelo Oliva Neto

meet.google.com/pvc-hkmd-zpm

Aula 3 (02/09): Debate entre gêneros

I. LÍRICA X IAMBO

Hor. C. 1.16: estrofe alcaica

Ō matrē pūlchrā || filīā pūlchrīōr, [C. 1.15 e 1.17; Ov. *Her.* 16.85]
quēm crīmīnōsīs || cūmq̄ uōlēs mōdūm [tmese cf. C. 1.6.3; 7.25; 9.14 etc.]
pōnēs iāmbīs, sīuē flāmmā [ver v. 24]
sīuē mārī lībēt Hādrīānō.

nōn Dīndymēnē, || nōn ādýtīs quātīt 5
mēntēm sācērdōt(um) īncōlā Pýthiūs,
nōn Lībēr aēquē, nōn ācūtā
sīc gēmīnānt Cōrybāntēs aērā,

trīstēs ūt īraē, || quās nēquē Nōricūs [Ars 79; Epist. 1.2.62-3; v. 17]
dētērrēt ēnsīs || nēc mārē naūfrāgūm 10
nēc saēuūs īgnīs nēc trēmēndō
Iūppītēr īpsē rūēns tūmūltū.

fērtūr Prōmētheūs || āddērē prīncīpī [PASQUALI 1920: 65; Alexandrian footnote]
līmō cōāctūs || pārtīcūl(am) ūndīquē
dēsēct(am) ēt īnsānī lēōnīs 15
uīm stōmāch(o) āppōsūīssē nōstrō. [C. 1.6.6: *Pelidae stomachum*]

īraē Thýestēn || ēxītīō graūī [Epod. 5.86: *Thyesteas preces*]
strāuēr(e) ēt āltīs || ūrbībūs ūltīmaē
stētērē caūsaē, cūr pērīrēt
fūndītūs īmprīmērētquē mūrīs 20

hōstīl(e) ārātr(um) ēxērcītūs īnsōlēns.

cōmpēscē mēntēm: || mē quōquē pēctōrīs

tēptāuīt īn dūlcī *iūuēntā*

[G. 4.565: *audaxque iuuenta*]

fēruōr ēt īn **cēlērēs īāmbōs**

[Ars 251-2: *pes citus*]

mīsīt fūrētēm; || nūnc ēgō *mītībūs* 25

mūtārē quaērō || trīstīā, dūm *mīhī* [v. 9]

fīās **rēcāntātīs** āmīcā

[παλινοδεῖν]

ōpprōbrīs ānīmūmqūē rēddās.

Ov. *Her.* 16.85-6:

(...) et pulchrae filia Ladae

ibit in amplexus pulchrior illa tuos!’

Epist. 1.2.62 (ver vv. 59-63):

ira furor brevis est ...

Epod. 17.42-4:

Estesícoro (fr. 91a Finglass): οὐκ ἔστ’ ἔτυμος λόγος οὗτος

Platão, *Fedro* (243a-b; 244a)

LÍRICA X IAMBO: APROPRIAÇÃO DA INVECTIVA

invectiva contra a velha

C. 1.25; 3.15; 4.13 x *Epod.* 8 e 12

invectiva contra o primeiro navegador

C. 1.3

invectiva contra árvore

C. 2.13

II. IAMBO X LÍRICA

Hor. *Epod.* 14

Möllis **inērtiā** cūr || tāntām dīffūdērīt **īmīs**

ōblīuīōnēm sēnsībūs,

pōcūlā **Lēthaēōs** || ūt sī dūcēntiā sōmnōs

ārēntē faucē trāxērīm,

cāndīdē Maēcēnās, || ōccīdīs saēpē rōgāndō. 5 [C. 2.17.1: *cur me querelis exanimas tuis?*]

Dēūs, dēūs nām mē uētāt

Īncēptōs ōlīm, || *prōmīssūm cārmēn,* iāmbōs [*schema Cornelianum*; SKUTSCH (1956: 198-9)]

Ād ūmbīlīc(um) āddūcērē. [Catulo 22.7; OLIVA NETO 2011: bibliopoemas]

Nōn ālītēr Sāmīō || *dīcūnt* ārsīssē Bāthŷllō

Ānācrēōntā Teiūm, 10 [*Odes* 1.17.18: *fide Teia*]

quī pērsaēpē cāuā || **tēstūdīnē flēuīt āmōrēm** [*Odes* 1.32.14; 3.11.3]

nōn ēlābōrāt(um) ād pēdēm.

ūrērīs īpsē mīsēr; || quōd sī nōn *pūlchrīōr ignīs* [C. 1.16.1; 1.19.5 e 7]

āccēndīt ōbsēs(am) Īlīōn, [*Epod.* 10.13: neutro; ἐλένη (“tocha”)]

gaūdē sōrtē tūā; || mē lībērtīnā nēqu(e) ūnō 15 [C. 1.33.15]

cōntētā Phrŷnē mācērāt.

Ludwig Senfl (c. 1486-1543): *mollis inertia*

<https://www.youtube.com/watch?v=A5QcXrNzlGg>

REFERÊNCIAS

PARA AS *ODES*:

CAIRNS, F. (1978). “The Genre Palinode and the Three Horatian Examples: *Epode*, 17;

Odes, I, 16; *Odes*, I, 34”, *L’Antiquité Classique* 47: pp. 546-552.

MAYER, R. (2012). *Horace: Odes, Book I*, Cambridge: Cambridge University Press.

NISBET, R. G. M.; HUBBARD, M. (1970). *A Commentary on Horace. Odes, Book I*. Oxford:

Oxford University Press.

PASQUALI, G. (1920). *Orazio Lirico*. Firenze: Felice Le Monnier: p. 65 (C. 1.16).

QUINN, K. (1980). *Horace. The Odes*. London: Macmillan Education.

PARA OS *EPODOS*:

CAVARZERE, A. (1992). *Orazio. Il libro degli Epodi*. Venezia: Marsilio.

HARRISON, S. J. (2007). *Generic Enrichment in Vergil & Horace*. Oxford: Oxford University Press: pp. 125-7 (*Epod.* 14).

MANKIN, D. (1995). *Horace. Epodes*. Cambridge: Cambridge University Press.

WATSON, L. (2003). *A Commentary on Horace's Epodes*. Oxford: Oxford University Press.